

OTTAWA, 22. — Danes popoldne se je začelo v kanadski restorolnici zasedanje sveta ministrov atlantskega pakta. Predsednik kanadske vlade Lester Pearson je v otvoritvenem govoru izjavil, da je potrebna enotnost med državami članicami, čeprav je prišel trenutok, ki je treba revidirati nekatere lati atlantske politike, vstevši jedrsko politiko.

jedrskimi silami. Zato bo po odobritvi ustanovitve omejene medzvezniške jedrske sile moralo navedeno razdruženje evropskih držav na koordinato zahodne jedrske strategije. Ruski je izjavil, da bi morali brez zakasnitve začeti ustanavljanje večstranske jedrske sile NATO, da pa ZDA ne mislijo glede tega pritiskati na svoje zavezanice.

McNamara pa je sporočil, da bodo po sporazumu o medzvezniški sili dodelili sedežu ameriškega letalskega poveljstva v Omahy v državi Nebraska devet evropskih častnikov, ki jim bodo podelili nobelne nagrade.

Ameriški znanan ministar Jord Home je trdil, da je »zasluga atlantskega zavezništva, če je bil komunistični svet prisljen spremenosti svoje doktrine glede vprašanja o možnosti da se vsilil komunistem svetu po lahkih krajših potezih. Do dal je, da mora atlantsko zavezništvo storiti še več, »da spremeni komunistično ideologijo« kajti šele po spremeni ideologije komunisti zamisel o dominaciji sveta in do dal privoliti v »živetju in pustitju življenja, bo hladna vojna pripadla preteklosti in bo moč misliti na pravo sožitje.

Lord Home je rekao, da je priprema vojne intervencije u Osmeni na nacela komunističnoga sveta gdje vojnos omogućili Hruščovu, da preprica vsa polovico (in moćnošio) i da se ne može odvojiti od toga, da si ni mot' već zamislila svetovne vojnos. Lord Home je tudi trdil, da je »NATO uspešna nuditi tisto kolektivno, ki je OZN se ni uspešila uresničiti.«

Zatem je lord omeje izjavil, da je potrebno obdržati jedrsko orožje zaradi evsposobno komunicirane nevarnosti. Izjavil je, da gre za izjavo, ki jo je treba razložiti novot, doktrino, ki odreda zakonitost vojn, in je dodal: »Države NATO so združene, da ne dopustijo, da bi uporaba sile spmila v nevarnost njihov način življenja.« Lord je dodal, da NATO ima ne samo sredstva za obrambo, temveč ima tudi voljo do obrambe, kar je še važnejše. Po mnenju angleškega ministra bo morala sedanja konferenca sprejeti številne razne odločbe, ki bodo vključevale jedrske oborožitve. Pripomnil je, da je potrebno glede teže jasnost, ki ni vedno vše nekaterim politikom. »Ne dvomim pa so imena nam važna, če so naša dejanja jasna.« Lord je dodal, da pri misli francosko tezo, da medzavezniška jedrska sila ne bi smela dobiti uradnega naziva v okviru koordinacije že obstoječih jedrskih sil, da bi atomsko orožje. Francoski minister De Murville je na sei govoril nekaj manj kakor pet minut. Po sei pa je na vprašanje časnikarjev, ali je njegova vloga »alergična do besede sila«, odgovoril: »Alergični smo do besed, ki ne označujejo realnosti. Ni nam vše govoriti o sili, o dejanskost ne obstaja.« Lord je dodal, da »sindonski« zborniki, so danes nekoliko burbroski, da poslanci vprašali, kakšna navodila je dobila angleška delegacija na konferenci NATO glede udeležbe Nemčije pri jedrski sil NATO. Predstavnik laburistov Denis Healey je odgovoril, da Nemčija ne sme imeti možnosti, da bi se vključila na atomskega petelina. Namestnik zunanjega ministra Godber pa je ponovil, da bo jedrska sila večstranska, tj. pod večstranskim nadzorom, ter da bo tudi pod večstransko kontrollo, pravico sodelovati pri njej.

Takoj po govornog angleškega ministra je bila tajna seja. O tej temi so poročali očitno uradni strogo poverljivi, ki pravi, da so sklenili razpravljati o obrambi na podlagi razpisov, ki jih bodo objavili v tiskovni agenciji Goveorls so lordi Home, Dean Rusk, McNamara, kanadski zunanji minister Martin, Schreoder, francoski zunanji minister, holandski zunanji mi-

leacije ponovilo obtožbe proti NAR. TO, ki hoče pozitivni zoročeval, ne tekmo in oborožit Zahodno Nemčijo.

Ameriški delegat je te obtožbe zavrnil in je s svoje strani obtožili Sovjetsko zvezo, da ovira sporazum.

Švedska predstavnica na konferenci in znana voditeljica švedskih odborov, Ingrida Persson, je

Myrdal je obsedila dejstvo, da so konferenca uporabljala kot zvočnik za širjenje teze, ki so posebej nevarna pri sruči posameznih državam, ter je poudarila, da je prekinitev jedrskih poskusov poglavita točka, ki bi jo morala konferenca rešiti, če se hoče spopastiti z drugimi težkimi razorožitve. Pozvala je predsednika konference, naj

...ke, silne nameravajo sprejeti, da pride do sporazuma, glede katerega sedaj ni bistvenih razlik. Švedska predstavnica je omenila, da se konferenca prepogostoma uporablja kot propagandistična trikotna igra, ki ne vodi do nobene razbure in da to kaže na pomanjkanje volje do sporazuma. Zaključila je: »Morda politično ni položaj še zrel za sporazumno pre-

je začel večerjati v Adis Abebi

De Gaulle obišče Nemčijo

PARIZ, 22. — Predstavniki francoske vlade je sporočili, da bo general de Gaulle 7. julija letošnjega leta obiskal Združeno Nemčijo. To bo prvi obisk francoskega predsednika v Nemčiji.

Kennedy je dalje izjavlj, da ne misli na nikakvo dokaz o "povezanim" američkim i sovjetskim snagama u Kubi. Izjavlj je dalje, da ZDA ne misljao niti na "povezivanje" svojih snaga s onima koji su bili protiv svojega oporuka u Guantánamu.

Predsjednik je nato izjavlj, da se bodo ZDA trudile "maja, juna, jula" u "Julija", da pride do "prezravanja" Svojevskoga zvezo o pre-

ZADNJE ŠPORTNE VESTI

RIO DE JANEIRO, 22. — V tekmovanju za svetovno prvenstvo v košarki je Sovjetska zveza porazila Italijo s 83-63 (48-28).

PETROPOLIS, 22. — Argentinci je premagala Peru 84-78 (36-38).

Afriški voditelji se morajo ukvarjati z mnogimi problemi

Socialni razvoj v Afriki zajema mnogo, izmed starih poglavlj v poročilu o svetovnem socialnem položaju, ki so ga pripravili za letošnje zasedanje Socialne komisije Združenih narodov. Naj navedemo iz njega nekaj podatkov in ugotovitev.

Afrika je v zadnjem desetletju, ko je velika večina njenih dežel dosegla neodvisnost, doživela tudi pomembne socialne spremembe. Vlade afriških dežel in mednarodne organizacije so izvajale uspehe v boju proti boleznim, ki so omogočile izboljšanje v usposabljanju vse večjega števila prebivalstva. Ob tem pa so se vedno zdravstvene in higijenske razmere zelo hude in le v nekaterih državah je pismenih več kot 20 odstotkov.

Dohodek je na splošno zelo nizek. Za Afriko v celoti je povprečni letni dohodek na prebivalca okoli 100 dolarjev. Seveda so pa med posameznimi državami precejšnje razlike. Tako prihodek v Gani, Centralni afriški federaciji in Senegalju od 151 do 200 dolarjev na prebivalca, v Etiopiji in Zgornji Volti pa 50 dolarjev in še manj. Ob tem vladajo med posameznimi afriškimi skupinami velike razlike v dohodku, še večje pa med Afričani in ne-Afričani. V Keniji na primer je bil leta 1957 povprečen dohodek ne-Afričana in Afričana v razmerju 3:1, leta 1958 v Centralni afriški federaciji 40:1, v bivšem belgijskem Kongu pa leta 1957 70:1.

Družinske, sorodstvene, plemenske in druge tradicionalne vezi so še vedno zelo pomembne v oblikovanju afriškega socialnega življenja. Leta igrajo veliko vlogo tudi še potem, ko se ljudje preselijo s podeželja v mesta.

Izredno naglo se snujejo nove socialno-ekonomske grupacije, kar pa ne pomeni, da bi starejše močnejše izgubljale na svoji učinkovitosti. Po dohodku, zaposlitvi in izobrazbi bi jih lahko razdelili v gornji sloj, ki vključuje politične voditelje, vodilne, administrativne in strokovne uslužbence, v srednji sloj s pomožnimi strokovnimi in tehničnimi osebami ter učitelji ter v tretjo skupino iz kvalificiranih in pisarniških delavcev. Razlike med posameznimi skupinami so običajno zelo velike, še večje pa so med prejemniki plač in med katere koli te skupine ter množico prebivalstva, ki živi v najprimitivnejših razmerah.

V več državah so nasprotja in spopadi med rasami in etničnimi skupinami, zlasti še na podežljih, kjer so naseljene evropske manjšine. Kljub različnim afriškim socialnim in kulturnim sistemom ter plemenski in kolonialni politiki delitvi pa zdaj živi na tem kontinentu nova zaveč enotnost.

V zadnjem desetletju se je prebivalstvo povečalo za 23 odstotkov, bolj v zahodni Afriki in manj v južni in vzhodni, in to ob zelo visoki umrljivosti. Letno umre povprečno 25 do 30 tisoč ljudi. Povprečna življenjska doba se giblje po posameznih deželah od 20 do 40 let.

Potemtakem je afriško prebivalstvo sorazmerno mlado, 40 odstotkov ga je starejša od 15 let, 55 odstotkov od 15 do 59 ter 5 odstotkov nad 60 let.

Naslednji problem kontinenta je migracija. V južni in centralni Afriki predstavlja vrsta dežel delovne rezervacije za druge države. Okrog 40 odstotkov odraslega moškega prebivalstva živi zelo daleč od svojih plemenskih področij, ponekod pa še ta številka povprečno kar na 75 odstotkov. Odhajajo v rudnike, industrijo, obmoirska mesta ter na plantaže in žitna področja.

Zapuščanje podeželja in hitra rast mest po vsej Afriki povzročata seveda precej ekonomske in socialne probleme. Pomankanje mladih odraslih moških v kmetijskih predelih je mnogokoli povzročilo poslabšanje kmetijskega in zmanjšanje donosov, prav tako pa se tod počasi izboljšujejo metode kmetovanja. Dalje se bivanje stran od družin pa vpliva socialno in psihološko na moške migrante in razbija normalno družinsko življenje.

Cep rav je stopnja urbanizacije v Afriki manjša kot na drugih kontinentih, vendar tudi ta mesta naglo rastejo. Mesta južno od Sahare so letno povečajo povprečno za 5 odstotkov in v njih živi okrog 6 odstotkov tamkajšnjega prebivalstva. Seveda so velike razlike med posameznimi deželami. Tako je v Južni Afriki v mestih 30 odstotkov celotnega prebivalstva, v Maliju in Tanganiki pa le 2 odstotka.

V zadnjih letih so v boju proti raznim boleznim zaznamovali pomemben napredek, ki se zrcali v zmanjšanju umrljivosti in nagli rasti prebivalstva. Toda splošne zdravstvene razmere so še vedno zelo slabe, povprečna življenjska doba je še silno nizka in umrljivost visoka. Tod še grozijo kuge, tifus, kolera, kuga in trahom. Malaria nazaduje, prav tako tuberkuloza, medtem pa so splošne bolezni porasta. Zdravstvena služba daleč zaostaja za potrebami. V Nigeru, Zgornji Volti in Etiopiji pride samo en zdravnik na 100 tisoč ljudi. Enošen problem pa predstavlja še močno razširjena duševna bolezni.

V celoti vzeto kalorična potreba živila konfirira potreba prebivalstvu, primanjkuje pa jih zlasti v sušnatih področjih. Zelo

malo uživajo živalskih beljakovin, mesa, mleka, sadja in zelenjave.

Izobraževanje je zdaj velika politična in proračunska postavka politike afriških držav. Precejšen del njihovega narodnega dohodka gre za domače šolstvo in za študente, ki jih pošiljajo v razne prekomorske vzgojne institucije. Toda še vedno obiskuje sorazmerno malo otrok osnovne šole in nepismenost je silno velika. Dogaja pa se, da še ti otroci, ki so končali osnovne šole, ne najdejo dela in povečujejo nekvalficirano delovno tržišče.

Uporaba radia za vzgojne oddaje za šole je velikega pomena in ima široko možnost. Prav tako bi postala televizija pomembna vzgojna pomoč. S tem skušajo nekako reševati pomankanje učiteljev in njihovih pomankljivo usposobljenost.

Spособni kadri so hudi problem novih afriških držav. Manjkajo jim lastni ljudje za vodstvene, administrativne in strokovne posle in tehnične delavce. Zato so najeli zlasti iz Evrope ogromno strokovnjakov, da bi jim usposobili domačine.

Afriško gospodarstvo sloni v glavnem na kmetijstvu, zato mu vlade izkazuje veliko pozornost. Med najbolj pereče kmetijske probleme lahko štujemo: premalo padavin na mnogih področjih, pomankanje vode, slabe in nezadostne komunikacije, revno zemljo ter človeške in živalske bolezni.

Kmetijska proizvodnja je v porastu, kar pa se bolj odraža v izvozu kot v domači potrošnji, čeprav tudi ta — sicer počasi — stalno narašča.

Vladni načrti predvidevajo: naselitev velikih skupin kmetov na novih površinah, konsolidiranje posestev, ponovno razdelitev zemlje na pravičnejši osnovi, namakanje velikih površin ter kreditno pomoč, da bi izboljšali metode in povečali proizvodnjo.

Mnogi načrti precej grade na združenem gibanju in komunalnem sistemu, računajo na združeni podjetji, kjer bi sodelovala vlada in kmetje. V severni Afriki se v kmetijski naerit vključili tudi naselitev nomadov in polnomadov, ki naj bi se vse bolj zaposlovali v poljedelstvu. Vse več pozornosti posvečajo vlade tudi mestnim vprašanjem, saj so od njihovi nagli rasti vse hujši. Mestni delavci nimajo lahkega življenja. Stroški za prehrano, stanovanje so visoki. Ob tem pa so ogromne razlike ne le med plačami Afričanov in ne-Afričanov, ampak tudi med samimi Afričani, med politično in socialno elito ter množico.

Selitev v mesta je hitrejša, kot pa se razpolaga delovna mesta. Delovno tržišče je v mestih prenapolnjeno. Domača dela in lastna zaposlitev nudijo še največ delovnih možnosti mestnim stanovalcem. Tam pa, kjer iščejo delovno silo, jim v glavnem manjka kvalificiranih delavcev. Težave z delovno silo so tudi v njeni nestalnosti. Tako je na primer v Nairobiju zaposlenih manj kot eno leto 48 odstotkov domačih delavcev, manj kot dve leti 80 odst. in le 3 odst. okrog deset let. Poskusi pa, da bi nezaposlene mestne priseljence preselili nazaj v vase, so ostali brezuspešni.

Vlade si prizadevajo, da bi uredile vprašanje minimalnih zaslužkov in da bi delodajalci ter delojemalci urejali osnovna medsebojna vprašanja s kolektivnimi pogodbami.

Nekatera mesta so se v 10 letih podvojila, druga rastejo nekoliko počasneje. Vse to pa je povzročilo hudo stanovanjsko stisko in nove primitivne mestne predele. Stisko občutijo zlasti ljudje z nizkimi zaslužki. Zato so v zadnjem času sprejeli vrsto načrtov za gradnjo stanovanj za družine s slabimi dohodki. Toda mnogokoli se je primerilo, da družine niso moge plačevati zahtevane najemnine. Zato zdaj razmišljajo o še cenejših gradnjah in v zvezi s tem o lokalnem gradivu, ki je na razpolago, in o zmanjšanju gradbenih stroškov.

Afriške države so spoznale, da je mogoče uresničevati socialne programe samo vzporedno z gospodarskimi. Zato iščejo vse tesnejše koordinacije med različnimi sektorji. Zda, v prvih letih svoje neodvisnosti, so investirali povprečno največ v ceste in železnice, zatem v kmetijstvo ter nato v industrijo in elektrifikacijo. Precejšen del sredstev je bil porabljen za izobraževanje, gradnjo stanovanj ter ureditev mest, prav tako pa tudi za zdravstvo.

Za konec: zaostalost in revščina sta dediščina novih afriških držav. Večina se jih je spoprijela z njima z voljo, pogumom in iskanjem najprimernejših rešitev.

General Wolf se je spomlad 1945 — ko je bil poveljnik SS v Italiji — za hrabro Himmlerja v Švici pogajal z zavezniški za kapitulacijo nemških orožarjev sil v Italiji. Da bi o tem vprašanju razpravljal, se je sestel s šefom ameriške tajne službe Allanom Dullesom.

Karl Wolf, ki ima sedaj 62 let, je vstopil v SS 1931. ter napravil naglo kariero. Od 1936 do 1943 je bil šef osebne Himmlerjevega glavnega stana. Himmler ga je leta 1933 imenoval za svojega adjutanta. Na koncu vojne ga zavezniški niso pripeljali pred sodišče, pa tudi štirih let je, na katere ga je obsodilo sodišče v Berghofu, ker je pripadal SS, ni odsedel.

Leta 1961 je v nekaterih nemških tiskanih listih objavil svoje spomine in šele tedaj so nemške sodne oblasti uvedle proti njemu preiskavo.

V obtožnici proti bivšemu generalu SS Karlju Wolfu se navajajo pomori več kot 300.000 Židov, med katerimi je bilo 6000 Italijanov. Zločini, katerih je obtožen, ter se zbirajo dokumentacija v dokaz njegove krivde obsega čez 400 strani.

Počastitev spomina Salva D'Aequista

RIM, 22. — Jutri dopoldne bodo pri Torre di Pallidoro počastili spomin Salva D'Aequista, hvarbanskega vicebrigadirja ter odlikovanca z zlato medaljo, ki je žrtvoval lastno življenje, da je rešil 22 drugih oseb, ki so jih Nemci polovili septembra 1943 ter jih hoteli kot talce ustreliti zaradi nekega Nemca, ki je bil žrtve atentata. D'Aequisto je obtožil se.

Obleke so krive diplomatskih sporov

LONDON, 22. — Vzrok, da se toliko diplomatskih zastankov na visoki ravni konča v jezi in sporih, je v tem, ker so udeleženci teh zastankov običajni v črne suknje ter hlače s temnosivimi črtami — tako trdi neki britanski predstavniki oblačilne industrije, bivši predsednik zveze tekstilne industrije, Anthony Hawker.

«Hruščov, Kennedy, Mac Millan, de Gaulle, zadržuje Hawker, bi gotovo rešili svoje probleme, če bi se sestajali oblačeni v šport.

ne hlače, s suknjiči in kravtami živahnih barv ter z nogavcami še bolj estrih barv.» Hawker poziva Angleže, naj postanejo kakor pa-ri. Življenje bi bilo mnogo bolj veselo, če bi se ljudje oblačili v bolj živahne obleke. Tako predlaga Hawker obleke sinje, morsko zelene ali bleščeče rjave barve. Televizni naj bi bili iz srebrnega, rdečega, oranžnega in rumenega brokata, nogavice pa vijoličaste ali zelene. Moški naj bi se s svojimi oblačili imeli vsaj en kos obleke živo barvan. «Vsaj par spodnjice barve kakor bolha bi začetek lahko zadostoval,» je dejal Hawker.

Beračil je s tremi milijoni v žepu

RAGUSA, 22. — Berač iz Pozzala, 50-letni Giovanni Milone, je bil prijavljen sodišču zaradi beračenja. Pri njem pa so agenti našli bankovce, poštne bone ter menice za skupno vsoto čez tri milijone lir. Razen tega je imel pri sebi štiri ure, od katerih so bile tri zlate, ter potrdila poštnih nakaznic za pol milijona. Agentom, ki so ga zaslišali, je dejal, da so mu ljudje prostovoljno dajali miloščino, ne da bi jih prosil.

RIM, 22. — Danes se je pričel drugi mednarodni tečaj študijev problemov Sredozemlja, ki ga organizira rimska šola za tolnace. Kot gostje te šole so navzoči študentje in profesorji iz 16 držav, med njimi tudi iz Jugoslavije.

Astronavt Gordona Cooperja so v Washingtonu navdušeno sprejeli. Predsednik Kennedy mu je v Beli hiši pripel častno medaljo v navzočnosti njegovih sorcev ter ostalih kozmonavtov. Popoldne je Cooper govoril v kongresu, ki se je sestel na izredni seji.

DESNA ROKA HIMMLERJA DO NEDAVNA NA SVOBODI

Končno pred sodiščem Karl Wolf obtožen pomora 300.000 Židov

Spomladi 1945 se je Wolf v Švici z Allenom Dullesom pogajal o predaji Nemcev v Italijo zaveznikom

BONN, 22. — Enega izmed najbolj znanih in najvišjih bivših častnikov SS med zadnjo vojno, bivšega generala Karla Wolfa, ki je bil tudi desna roka Himmlerja, je zvezno tožilstvo v Muenchenu predalo sodišču zaradi sodelovanja pri pomoru Židov na ozemlju Vzhodne Evrope, ki so jih zasedli nacisti.

General Wolf se je spomlad 1945 — ko je bil poveljnik SS v Italiji — za hrabro Himmlerja v Švici pogajal z zavezniški za kapitulacijo nemških orožarjev sil v Italiji. Da bi o tem vprašanju razpravljal, se je sestel s šefom ameriške tajne službe Allanom Dullesom.

Karl Wolf, ki ima sedaj 62 let, je vstopil v SS 1931. ter napravil naglo kariero. Od 1936 do 1943 je bil šef osebne Himmlerjevega glavnega stana. Himmler ga je leta 1933 imenoval za svojega adjutanta. Na koncu vojne ga zavezniški niso pripeljali pred sodišče, pa tudi štirih let je, na katere ga je obsodilo sodišče v Berghofu, ker je pripadal SS, ni odsedel.

Leta 1961 je v nekaterih nemških tiskanih listih objavil svoje spomine in šele tedaj so nemške sodne oblasti uvedle proti njemu preiskavo.

V obtožnici proti bivšemu generalu SS Karlju Wolfu se navajajo pomori več kot 300.000 Židov, med katerimi je bilo 6000 Italijanov. Zločini, katerih je obtožen, ter se zbirajo dokumentacija v dokaz njegove krivde obsega čez 400 strani.

Walter Bonatti v Grčiji

ATENE, 22. — Walter Bonatti je že nekaj dni v Grčiji, kjer organizira alpinistično šolo ter center za gorске vodnike. Verjetno je, da bo v prihodnjih dneh napravil vzpon na Olimp po kaki novi poti. Olimp je najvišji vrh na Balkanu (2914 m) in stoletja nihče ni poskušal vzpona nanj. Šele leta 1913 so ga prvič osvojili.

Stavka študentov na katoliški univerzi

BRUSELJ, 22. — Na katoliški univerzi v Louvainu stavkajo študentje.

dentje francoskega jezika; stavka se vedno bolj širi. Danes je stavkalo več kot 4.000 študentov v znak protesta proti poskusom preložitve študija, da bi se sprejeli znajoči dvojezični katoliški univerze v Belgiji. Na tej univerzi je vsega skupaj 13.000 študentov, od tega 1300 tujecev.

HAMBURG, 22. — Truplo 51-letne Dorothy MacLean, ki je bila stenodaktilografka pri angleškem generalnem konzulatu v Hamburgu ter je izginila 13. maja, so našli v bližini mesta. Policija preiskuje zadevo, vendar ni domnevil znajoči dvojezični katoliški univerze v Belgiji. Na tej univerzi je vsega skupaj 13.000 študentov, od tega 1300 tujecev.

BOCEN, 22. — Leteči oddelki iz Bologne je ob sledovanju kvature v Bocnu ter Interpol aretiral nekaj razpečevalcev ponajenih dolarjev.

SVOJEVRSTNI REKORDI PRI FILMU

Blizu šest milijard bo zaslužila Elizabeth Taylor kot Kleopatra

Neprimerno manjši zaslužek njenega partnerja Ogromen deficit družbe «Fox» v prejšnjem letu

NEW YORK, 22. — Elizabeth Taylor je že zaslužila milijon in 700.000 dolarjev (več kot milijard do lir) za vlogo Kleopatre v Mankiewiczevem filmu. Tako je povedal predsednik družbe «Twentieth Century Fox» Darryl Zanuck med svojim govorom na obtem zboru delničarjev družbe.

Zanuck je dodal, da bo imela Elizabeth Taylor še 10 odstotkov od dohodkov filma, ko bodo ti dohodki presegli sedem in pol milijona dolarjev. Verjetno je, da je predsednik družbe «Fox», bo tako Liz prejela vsega skupaj 9.225.000 dolarjev (več kot 5.700 milijonov lir). Te napovedi Zanucka so med navzočimi delničarji zbudile mnogo razburjenja in protestov. Družba «Fox» je l. 1962 imela 39.786.094 (več kot 24 in pol milijarde lir) deficita.

Film «Kleopatra», ki ga bodo prvič predvajali 12. junija, je stal družbo «Fox» 24 milijonov dolarjev. Zanuck je izjavil, da bo moral film prinesiti 62 milijonov dolarjev, preden bo lahko družba pokrila stroške, ki jih je imela z njim.

Nadalje je predsednik družbe povedal, da je Richard Burton, ki igra v filmu Antonija, prejel 250 tisoč dolarjev (okrog 155 milijonov lir) ne bo pa prejel nikakih odstotkov pri dohodkih filma.

V Veliki Britaniji omejena hitrost za dneve «week-enda»

LONDON, 22. — Britanski prometni minister je sporočil, da bo v Veliki Britaniji uvedli v času od 26. julija do 28. avgusta na vseh cestah, razen na avtostradah in na odsekih, kjer je že določena maksimalna meja hitrosti, kot največjo dopustno hitrost 50 milj na uro. To določilo, ki naj bi pripomoglo k zmanjšanju prometnih nesreč, velja le za dneve ekone tedna, torej od polnoči v petek do polnoči v nedeljo.

Napotki romunskim likovnikom

Likovnim umetnikom Romanije je bilo priporočeno, naj se v svoji dejavnosti držijo socialističnega realizma in naj se v tem okviru čim prej in čim temeljiteje lotijo sodobnih tem, ki bodo prikazovale atip novega človeka z bogatim duhovnim življenjem, optimizmom in navdušenjem.

Tako je v svojem govoru rekel član politbiroja CK romunske de-lavске stranke Emil Bodnaruš na konferenci likovnih umetnikov v Bukaresti, ki ji je prisostvoval tudi predsednik vlade Maurer.

Ujstahova «Stradivariusa» Pred dnevi je na rimski «Accademia Santa Cecilia» prišlo do sledečega neuspešnega dogodka:

ka. Slavni ruski violinist David Ojstrah je izvajal enega od redkih koncertov za violino Čajkovskega. Igral je na svoji violini «Stradivariusa». Med igranjem mu počasi ena struna in v dvorani občinstva zastane dih. Toda Ojstrah se to ni spravilo iz ravnotežja. Enostavno je rekel: «Dajte mi

druga «Stradivariusa». Ko mu je strelnik prinesel violino, je Ojstrah s svojim koncertom nadaljeval. Ojstrah je namreč edini violinist na svetu, ki ima kar dve violini slavnega čremskega izdelovalca violin, ki so najbolj cenjene in zato tudi najbolj drage na svetu.

BINGHAMTON (New York), 22. — Včeraj sta dva leva napadla in do smrti ranila Guya Careya, uslužbenca zoološkega cirkausa v Rossu Parku. Do hudega dogodka je prišlo med polnočjo in peto uro jutraj.

ko je Carey čistil kletko dveh levov. Da so lahko rešili iz levovih krempljev Careyevo truplo, je moral policija ustreliti enega obh levov. Guy Carey je imel 45 let, bil je oženjen in imel je tri otroke.

Nepojmljivo dejanje komaj petletne deklice

NEAPELJ, 22. — Danes se je v Neaplju dogodila nenavadna, tako rekoč nerazumljiva nesreča. Komaj petletna deklica Patrizia Cincio je skočila skozi okno osnovne šole, približno sedem metrov globoko. Pozneje je v bolnišnici umrla.

Patrizia je šla od doma s svojo 10-letno sestro Rosalio, ki hodi v četrty razred osnovne šole. Morala bi v otroški vrtec. Po poti pa je prosila sestro, da bi smela iti pogledat njeno šolo. Učiteljica je opazila deklico v razredu in je

knjige

gledališče

glasba

služništvo

L. M. Škerjanc

Glasbeni slovarček

Poleg vedno večjega števila čisto znanstvenih knjig, ki se pojavljajo v slovenski knjižnici, kot originalna ali kot prevedena dela, nam je na voljo tudi vedno več priročnikov, potrebnih za razne stroke. Tako bo vsakdo, ki se ukvarja z glasbo, vesel Glasbenega slovarčka, ki ga je sestavil Lucijan Marija Škerjanc, izšel pa je v Knjižnici Kozmos pri Mladinski knjigi v Ljubljani. Seveda pa bo to mali leksikon našel hvalježno uporabo tudi izven kroga ljudi, ki jim je glasba vsakdanje opravilo. Knjiga je razdeljena na imenski in na stvarni del. Avtor sam poudarja, da je bil izbor imen težaven zaradi tesno odmerjenega prostora (160 strani), posebej razumljivo pa je, da pri domačih imenih merilo za izbor ni bilo enako kot pri tujih imenih. Seveda bi lahko še vedno kaj prigovarjali, ko zamenjamo kako ime, ki ni manj vredno od drugih, ki so navedena. (Vsaj z eno vrstico bi lahko bila omenjena pa-ri, tu- di Ubald Vrabec in Pavle Markuš. — Minogrede lahko še omenimo, da je treba npr. po abecednem redu navajati Del Monaco Mario in ne Monaco Mario del.) Te pripombe pa ne morejo knjigi nič odvzeti spričo njene informativnosti in uporabnosti. — Zadnji tretjino knjige pa izpolnjuje slovarček stvari in pojmov, in v tem delu je tudi nekaj risb. (V prvem delu bi vsekar moralo biti tudi nekaj risb.) Avtorju in založbi smo hvaležni za to koristno knjigo, ki jo najtopleje priporočamo.

Maude Frère «Naslada» Droben roman «Naslada» ne- znane avtorice Maude Frère je Državna založba izdala v svoji ljudski in nereprezentativni iz- daji Kiosk. In vendar je to od- lično delo, ki zasluži, da nanj opazujemo. Ne samo zaradi te- ga, ker je napisano z duhov- tim francoskim espritom, tem- več predvsem zato, ker obrav- nata problem mladega dekleta, njene ljubezni, njene morale in njene vstopa v življenje, ki ni daleč od tragičnega poloma. Problemi pa so tako v Belgiji ali Franciji, kjer se roman do- gađa, prav enaki kot pri na- ših. Zato bi bilo prav, da bi ta ro- man prebrala dozorajoča de- kleta, še bolj pa morda njihovi starši.

Mlado dekle v malem belgijs- kem mestu obuja spomine na svojo ljubezenska doživljaja pred odhodom v Pariz. Med vojno se bilo, ko je prvič prišla v stik z možkim. In vendar so ji ti trenutki kljub nenavadnim o- kolnostim vojne ostali za ved- no vtisnjeni v njeno dušo. Po- tem pa je prišel Luc, bogat študent patrijske družine, ki še živi v nekem gradu. Dekle pa je samo reklamna risarka. Rada se imata, toda socialni pre- pad med njima je prehud; fan- tu je dekle prepovedano. Ni- kolj je ne bi mogel poročiti, čeprav jo ima rad. Ona posku- ša doseči, da bi se poročila z njim, ker vidi le v tem na- ravno rešitev njune ljubezni. Toda in zato ne seveda, potem ko konča študij, poroči z dru- go, tako, ki je za njo mnenju njego- vemu stanu. Dekle, ki jo je ljub- il, je moral pozabiti. Zato se ta, še takrat ko hodi z Lucem, skuša rešiti. Tako postane lju- bica svojemu pohotnemu gospo- darski, pri katerem je zaposle- na. Ta možak ima dolno seno. Toda ta vendarle zmaga. Mo- ž mora zapustiti svojo ljubico in jo celo opustiti iz službe. In to prav takrat, ko se ta dokon- no razide z Lucem. Na obeh straneh ji je sploščeno. Morda bo v prihodnje drugače. Morda bo v Parizu našla rešitev. Kaj pa če ne? Nič ni gotovo. Tudi propad ni daleč in kdo ve, kakšen bo konec?

«Naslada» je torej roman o mladem dekletu, ki zamenja se- ročo. Poskušaj, kaj najti in se razjeda, pri tem pa doživi ne- uspeh za neuspehom, dokler se pred polomom ne znajde na- zadnji stopnici upanja ob od- hodu v Pariz. To je torej ro- man o življenju dekleta, ki živi v utišenem meščanskem ok- lju; ki je imela tudi nemogo- čo vzpogo mater, katere ima po samomoru svojega moža ljub- ka, s katerim pa se ne razume preveč; ki ima edini svetel spom- in na prvo ljubezensko doživ- ljetje, ki pa vendarle poskuša najti košček sreče za sebe, na pri tem ne more in ne more naprej. Kje so vzroki? Pisate- lica kritizira družbo, okolje, krizirajo vzpogo, pa tudi same dekle, katere duševnost je ven- darle rezultat okolja. Pri vsem tem pa podaja zanimivo napi- sano zgodbo, prepleteno s stvar- nimi opisi dogodkov in doživ- ljetij, polna psihološke prodornos- ti pa tudi rahle poetičnosti. Skratka je lepo napisan roman z zanimivo in močno aktualno vsebino, ki nas prevzema.

Tudi letos v Celju mladinski pevski festival Od 30. maja do 2. junija bo v Celju mladinski pevski festi- val. V tem času bo 7 koncertov, na katerih bo nastopilo 24 naj- boljših slovenskih mladinskih orkestror, 6 mladinskih orkestror iz drugih republik Jugoslavije, 2 mladinska zbora iz zamejstva (Celovec, Stika- pron) ter 5 mednarodnih mladinskih orkestror (Avstrija, Bolga- rija, Madžarska in Jugoslavija). V času festivala bo tudi dvo- dnevno posvetovanje jugoslovanskih glasbenih pedagogov z med- narodno udeležbo. Nadalje bo v tem času razstava jugoslovanskih ljudskih instrumentov in mednarodna razstava šolskih uč- benikov in priročnikov za glas- beni pouk v osnovnih šolah.

Glasbeni tedni v Stresi Od 24. avgusta do 16. septem- bra bodo v Stresi tako imeno- vani glasbeni tedni. Kot pre- kito leto se bo prireditve priče- la z nastopom orkestra milanske Scale pod vodstvom dirigenta Nina Sanzogna. Kot solist bo na koncertu igral pianist Alexis Weissenberg. Nastopil bo tudi orkester londonske filharmonije, ki ga bo vodil Carlo Maria Giu- lini. Pianist Arthur Rubinstein bo imel poseben recital, nadalje bo koncertiral tribo Stern- stonin-Rose ter ansambel ju- sticis. V teh glasbenih tednih pa bodo še druge prireditve.

V Fuenzi, ki je poznana po keramičnih izdelkih in kjer bo tudi letos razstava takih izdel- kov, bo od 22. junija do 14. ju- lija tudi razstava in obem se- jem antikvarnih keramik.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

PROMOCIJSKO PRVENSTVO V ODBOJKI

Goriškemu Domu bo uspelo uvrstiti se v kvalifikacije?

Danes v zadnjem kolu proti Libertas in Olimpiji

Drugi zavrtljaj promocijskega turnirja v odbojki je bil zelo važen za ekipo Dom. Od nedeljskih tekem je bilo odvisno ali bo slovensko moštvo lahko računati na zmago in obenem na prvo mesto na lestvici. Kot je bilo že rečeno v prejšnjih člankih, bo imelo le zmagovalno moštvo goriske cone pravico do spopada z ostalima dvema zmagovalcema tržaškega in videmskega okraja za vstop v C ligo. Slovenski fantje so v nedeljo povsem izpolnili pričakovanja in zadovoljili navijače in simpatizirajoče, katerim je v ponos takšna športna dejavnost, ki je na Goriškem v zadnjih letih na želost le živorila.

Kakor prejšnjo nedeljo, so bila tudi to nedeljo na sporedu v celoti štiri srečanja. Tokrat se je igralo na igrišču Olimpije v Drevoredu 20. septembra. Prva tekma so otvorili igralci Olimpije in Polisporta Libertas iz Turjaka, ki je doslej še nepremagana ekipa iz tega tekmovanja. Zato so bila predvidevanja vseh gledalcev za zmago na strani izvrstnih Furlanov. Ti pa so imeli precej posla in težav, da so spravili na kolena še ne izkušeno, pa vsaj poštenovalno in nepopustljivo sestavo Olimpije. Pokazalo se je, da je tudi v tem srečanju, da nista samo taktika in doba obvladovanje podajanja žog že zadostna za uspešno udejstvovanje, temveč da je potrebna tudi fizična moč posameznih elementov. Zal pa to manjka pri goriških odbojkarjih. Vsekakor časten poraz.

Drugo tekmo bi morali igrati Audax in Libertas. Ekipa Audax se ni potrudila na igrišče in zato je sodnik prisodil zmago Libertas. Tretji spopad je bil, vsaj za domače, najbolj važen. Tega so se tudi zavedali in napeli vse sile, da so gladko zmagovali. Prvi set se je končal s popolno premeno Doma; le v drugem setu je uspelo Olimpiji nanizati dvajset točk. To se ji je posrečilo le zaradi trenutne zmedenosti in nespornosti med nasprotniki, ki so utrpeli kar šest zaporednih točk. V ostalem pa so igralci trenerja Čaja zadovoljili z igrjo in torej perspektivno za prvo mesto so utemeljene. Napad je brezhibno deloval in udarci raznih Lavrenčičev, Čučičev, Siličev in drugih so pozitivno učinkovali na potek igre. Le obrambno igrjo bi bilo treba še bolj utrčiti. Druge tekme tu di nim ni bilo potrebno igrati.

Igralci in igralke odbojarskih ekip Bora

pred časom v njihovem krogu in se celo pod vodstvom njihovega profesorja. Res je, da je nekaj igralcev igralo pred leti z njimi, vsi pa ne. Dom ima v svojih vrstah večino mladih igralcev, ki nastopa prvič. Glede na to, ki so prestopili k ekipi iz drugih vrst, kdo bi jim osončeval, če so prišli iz slabšega na boljše?

Izidi nedeljskih tekem so naslednji:
Olimpija - Polispport Libertas 0:2
Audax - Polispport Libertas 0:2
Dom - Olimpija (p.f.) 2:0
(15-6, 15-12)
Dom - Audax (p.f.) 2:0
(15-12, 15-12)

PO URADNEM SPOROČILU IZ RIMA

Tudi Borova šestorka na kvalifikacijah za vstop v drugo ligo

Danes Bor B proti gasilec in VIS

Ceprav se je odbojarska šestorka Bora uvrstila šele na drugo mesto lestvice letošnjega prvenstva C lige, se bo verjetno vseno udeležila kvalifikacijskega turnirja za vstop v višjo ligo. Iz vodstva italijanske odbojarske zveze je namreč prišlo pismo, s katerim direkcija v Rimu opozarja deželne odbore, da letos, v nasprotju z lanskolastnim sistemom, bosta prva dva na vsaki lestvici prepuščena k zaključnemu dejanju turnirja, iz katerega bo izšlo ime moštva, ki bo v prihodnjem prvenstvu nastopalo v drugi državni ligi. Kljub ne preveč uspešnem

zaključku turnirja C lige bo imel Bor možnost prizvati na kvalifikacijah. Ta turnir, ki bo trajal dva dni in sicer 1. in 2. junija, ter bodo morala v Padovo, kjer bo zbor vseh ekip, ki so se v svojih skupinah uvrstile na prvo mesto.

Milan osvojil pokal evropskih prvakov

Strelca: Eusebio za Portugalce, Altafini (2) za Italijane

STRELCA: v 18' p.p. Eusebio (B); v 13' in 20' d.p. Altafini (M). BENFICA: Costa Pereira; Cavem, Raul, Cruz, Humberto, Coluna; Jose Augusto, Santana, Torres, Eusebio, Simoes. MILAN: Ghezzi; David, Maldini; Trebbi, Benitez, Trapattoni; Pivatelli, Sani, Altafini, Rivera, Mora. SODNIK: Arthur Holland (V.B.).

LONDON, 22. — Milanu je letos uspelo: z zmago nad portugalskim prvakom Benfica so Italijani v finalni tekmi turnirja osvojili pokal evropskih prvakov. Milan je premagal lisbonske tekmece z 2:1 (0:1).

Začetne poteze so v korist Italijanov, ki so s hitro igrjo večkrat spravili v zadrego obrambo Portugalcev. Ti so se kmalu opomogli in že v 5' so s krilom Simoesom poklicali Ghezzi na igralo. Takoj zatem je moral milan-

ski vratar še enkrat poseči v akcijo. Štiri minute kasneje so bili vrata Portugalcev v nevarnosti. Sani, kateremu je bil povsem prost strel, pa je za las zgrešil cilj. Milančani bi kmalu prišli v vodstvo, toda Pereira je kljub nerodnemu položaju v katerem se je znašel, ubranil silovit Trebbijevo žogo. Igralci Benfice so ostro odgovorili, a njihovi predložitki so bili preveč tesni, zaradi česar so postajali lahek plen zobe dobre italijanske obrambe. V 17' so imeli Portugalci izredno priliko, ko je Eusebio po navdušujoči akciji celotne prednje vrste silovito streljal na vrata, katero pa je zgrešil. Točno minuto kasneje pa je Eusebio popravil kar je prej zapravil. Kakih 25 m od vrta Milana je Eusebio prišel do žoge, prejel branilca in z močnim strelom presenetil Ghezzi. 1:0 za Benfice.

Po tem голу je igra še bolj razžvepala po zaslugi Altafinija in River, ki sta večkrat nevarno oglašala mrežo lisbonskega vratarja. Ta je vedno odgovorila na vsako akcijo in vsi napadi so šli preko Simoesa in Eusebia. Simoes je celo zgrešil mrežo Italijanov, kar je spodbudilo Milančane, da so se množično spravili v napad. V tem delu igre je Costa Pereira s svojimi neverjetnimi posegi in plovnimi paradami kar trikrat rešil Benfice gola. Čeprav so Italijani vztrajali v napadu, se jim ni posrečilo izenačiti. Pet minut pred koncem prvega dela je Altafini napravil odlično priliko, da bi dosegel zmagovalni gol, a ga je zavrnil vratar. V drugem delu igre je Milan silovito pritisnil na Portugalce in je že v 8' zgrešil ugodno priliko. Takoj zatem nova napaka Milanov. Tokrat je bil kriv Altafini, ki je Pivatelli predložil žogo, ki je tre metrov visoko preko vrta. V 13' je končno prišla premot Italijanov do izraza v izenačenju, ki ga je dosegel Altafini. Srednji na-

padalec italijanskega moštva je pri seboj izbral izredno žogo, katero je prizemno poslal mimo Pereira v levi kot njegovih vrat. Benfice 1, Milan 1.

Po izenačenju se je igra še bolj razžvepala. Obe enajstori sta iskali pot do zmage, dokler se ni v 20' posrečilo Altafiniju priti do žoge. Z njo je pustil za seboj vse branilce in ko je spustil strel, je Pereira usnje odbil. Prekratko, ker je Altafini bil pri žogi in jo je spravil brez težav v mrežo. Milan 2, Benfice 1. Italijani so se večkrat oglašali vrata Portugalcev, toda njihov vratar je znal vedno pravčasno poseči v akcijo. Mora je celo dosegel tretji gol, a tega sodnik zaradi off-sidea ni priznal.

Se nekaj napadov in konec igre, ki je navdušila 50.000 gledalcev in še posebno prisotne Italijane, ki so vrtili na igrišče

Z včerajšnjim sklepom izvršnega odbora

UVI kolesarjem: Prekiniti dirko!

RIM, 21. — Izvršni svet UVI (italijanska kolesarska zveza) je po današnji seji izdal naslednje sporočilo: Izvršni svet UVI, ki se je sestel 22. maja 1963. leta v Rimu, je vzel na znanje težke prekrške, ki so se dogodili med 46. kolesarsko dirko po Italiji, katero so spravili izven zakonov. Da se prepreči disciplinski postopek vabi družbe, športne skupine in kolesarje, da do jutri 23. maja prekinijo dirko.

Kasneje so nekateri člani italijanske kolesarske zveze potrdili, da kolesarji, ki se hočejo izogniti disciplinskemu postopku, ne bodo smeli nastopiti na etapi Bolsena-Arezzo, ki bo 24. maja.

Vse kaže, da imajo člani zveze najresnejše namene strogo nastopiti proti tistim, ki ne bodo spoštovali zveznih pravil. Kdor bo jutri startal, mu bodo takoj prepovedali vsakršni nastop in ga bodo prijavili CAD (priznana in disciplinska komisija), ki bo izrekala kazni.

Seveda, nihče ne more prepovedati kolesarjem, so pripomnili, da bi nadaljevali dirko, za katero so dobili dovoljenje od pristojnih športnih organov. Prepoved pa bi veljala za nastope v tujini, katere bi preprečile tudi druge zveze, za katere imajo odloki UVI polno veljavo.

Nacionalni organizacije "Gira" Vincenzo Torriani je po prečitanih poročila UVI izjavil, da mora nadaljevati dirko in ker se v Potenti ni klonil volji zveznih komisarjev, tudi danes ne bo.

PESCARA, 22. — Predstavniki družin in športnih skupin so sklenili nadaljevati z dirko po Italiji.

ČETRTA ETAPA DIRKE PO ITALIJI

Carlesi na cilju v Pescari Ronchini nova roza majica

Adorni v slabi telesni kondiciji s precejšnjo zamudo

PESCARA, 22. — Vito Taccone, ki je bil junak današnje 208 km dolge četrte etape "Gira" Campobasso — Pescara, se je moral nekdaj kilometrov pred ciljem odpovedati sanjam, da bi zmagovalno zaključil dolgo vožnjo. Sedemnajst kolesarjev, ki so s Tacconem od vsega začetka današnje etape izvedli ostro ofenzivo proti roza majici, je malemu Vitu pustilo nekaj svobode. Kazalo je, da bodo tovariši, ki je prav v teh krajih začel svojo športno kariero, privoščili zmago. Toda tik pred stadionom, kjer je bil cilj, je skupina napadla in Taccone, poražen na sami ciljni trati, se je moral zadovoljiti z drugim mestom.

Adorni, ki je do danes nastopal z roza majico najboljšega, je prišel do cilja s 8'12" zamude, in kar je najslabše, je bil zelo utrujen in v slabi telesni kondiciji. Izmučen kot je bil ni mogel braniti znaka leaderja, ki je tako pripadel Ronchiniju. Današnja etapa je bila zelo težavna, kar je rodilo dobre sadove. Videli bomo če bodo ti ostali.

Vrstni red na cilju je naslednji:
1. Carlesi Guido (Molteni) 6 ur 31'52", povprečna hitrost 32,62 km/h.
2. Taccone Vito (Lygie).
3. Massigian Imario (Legnano).
4. Bofo.
5. Pambianco, 6. Brugnami, 7. Zancanaro, 8. Cribiori, 9. Casati, 10. De Rosso, 11. Mealli, 12. Chiappano, 13. Battistini, 14. Bui, 15. Ronchini, 16. Balmanio, 17. Consigli, 18. Mosser, vsi s časom zmagovalca, 19. Minieri 6.40'4", 20. Alomar itd.

SPLOŠNA LESTVICA

1. RONCHINI 21'15".
2. Cribiori z zaostankom 2'15".
3. Brugnami.
4. Zancanaro.
5. Massigian.
6. De Rosso, 7. Pambianco, 8. Balmanio, 9. Carlesi 4'12", 10. Bofo 5'7", 11. Chiappano 7'22", 12. Adorni 7'22", 13. Mosser 10'18", 14. Costantini, 15. Battistini, 16. Ziploni, 17. Casati, 18. Panicelli, 19. Galdeano, 20. Vendemiati itd.

"Zogobrec" za šalo in zares

V nedeljo popoldne na Proseku Poročeni - Neporočeni

V nedeljo popoldne bo na Proseku igralec "Velika Ravna" tradicionalna tekma v šogobrecu med poročeni in neporočeni. Na tekmo, ki je vsako leto priljubljena na Proseku precejšnjo število ljudi, ki so si želeli vedre zabave in športnega uživanja, že se daj opozarjamo.

ODLOŽEN TURNIR

ZA "KRASKI POKAL". Na prošnjo nekaterih društev je SZ Bor odločilo izvedbo namiznoteniskega turnirja za "Kraski pokal" na kasneje.

SVETOVNO PRVENSTVO V KOŠARKI

BRAZILIJA NA VRHU ZAČASNE LESTVICE

V tolažilnem turnirju vodi Argentina

RIO DEJANEIRO, 22. — Brazilska reprezentanca bo skoraj gotovo, če ne bo kakšnega nepričakovanega presenečenja, ohranila prvostanovno prvo mesto v košarki, katerega brani od 1959. leta. V sinočnji tekmi so Brazilci odpravili tudi uporno Francijo, ki je napravila vse, da bi ohranila se ji je to posrečilo vendar ob koncu je bila razlika še vedno 14 točk v korist domačinov.

V drugi tekmi dneva pa si je Sovjetska zveza privoščila Portoriko, ki je posebno v drugem delu dvoboja pokazal več napadnih in nekoliko zmanjšal razliko prvega dela igre. Izidi sinočnih tekem finalne skupine so naslednji:

Brazilija - Francija 77:63 (38:31)
Sovjetska zveza - Portoriko 64:55 (29:18)
Lestvica
1. Brazilija 8 točk
2. Jugoslavija in Francija 7
3. Sovjetska zveza 6
4. ZDA in Portoriko 4 točke
5. Italija 3 točke
Francija je odigrala pet tekem,

slehermi večer računal, koliko roka je že minilo in koliko še ostalo. Potem ga je ta reč pričela dolgočasiti. In zatem mu je postalo jasno, da takšnih ne puščaj domov — odpeljuje jih v preganost. In človek ne ve, kje bo življenje boljše — tam — ali tukaj, nihče ne ve.

Na svobodi bi imel le eno željo, da bi odšel domov. Domov pa ga ne bodo pustili. Aljoška ne laže, po glasu in očeh je videti, da je kar rad na prisilnem delu.

"Vidiš, Aljoška", mu pojasnjuje Suhov, "pri tebi se zdi ta reč prijetna: Kristus ti je ukazal, naj sediš v zaporu, in zdaj sediš — za Kristusom. Čemu pa sedim jaz? Zato, ker se ena inštridsetega leta nismo pripravili na vojno, mar zato? In v kakšni zvezi sem s to rečjo?"

"Čudno, da ni drugega pregleda." je zagodrnjal Kilgas s svojega ležišča.

"Da", je odgovoril Suhov. "To bi bilo treba s prstom napisati na nebo, saj res ni drugega pregleda." In potem je zapehal: "Kaj ko bi zaspali."

In prav takrat so v tih, umirjeni baraki zaslišali škripanje lesa na zunanjih vratih. V baraki sta prišla dva moža iz hodnika v suknjenih škornjih in zaklicala:

"Drugi pregledi!"
Za njima je prišel še nadzornik: "Vsi v drugo polovico!"

Nekateri so že zaspali. Zagodrnjali so in se pričeli premikati, vtičniki noge v škornje (bombaznih hlač nihče ne sladi — brez njih ne moreš ležati pod odejico, saj boš otrdel).

"Ej, prekleto!" je posoval Suhov. Vendar se ni posebno hudo jezil, ker še ni zaspal.

Cezar je izlegel roko kvišku in mu dal dva piškota, dve kocki sladkorja in rezino klobase.

"Hvala, Cezar Marković", se je sklonil Suhov k prehodu. "Dajte sem vašo vrečo, pod gljavico, za vsak primer." (Spodaj, v prehodu, ne moreš tako naglo pograbiti in kdo bi tudi kar koli iskal pri Suhovu?)

Cezar je izročil Suhovu svojo belo, zavezano vrečo. Suhov jo je spravil pod slamnjočo in počakal, da bi jih čimveč prepodil iz barake, tako bo manj časa čakal bosonog v hodniku. Toda nadzornik se je zadir:

"Hej, tam v vogalu!"
In Suhov je bosonog mehko skočil na pod (sukneni škornji z obujki so tako lepo stali na peti, da mu jih je bilo zažal). Toliko copat je sešil drugim, sebi pa nobenih. Toda tega je vajen in ne bo dolgo trajalo.

Tudi copate pobirajo, če jih pri nekom najdejo podnevl. In brigade, ki so postavile sušit suknene škornje — so se

S svojim evangelijem se je primaknil k Suhovu, tik k obrazu. — Od vsega tuzemskega in minljivega nam je gospod ukazal, naj molimo le za vsakdanji kruh: 'Daj nam danes naš vsakdanji kruh!'

"To pomeni 'vsakdanji obrok'?" je vprašal Suhov. Aljoška pa nadaljuje svoje, bolj prepričujoče z očmi kot z besedami, pa boža z dlanjo po dlan, gladi:

"Ivan Denisčik, ne velja moliti, da bi poslal paket ali da bi dobil obrok odvečne juhe. Kar se zdi ljudem veliko, je ničevno pred bogom. Moliti je treba za duhovne reči: da bi bog iz našega srca pregnal zlo, ki se je nakopičilo..."

"Raje poslušaj mene! Pri nas, v polomski cerkvi, je pop..."

"Nikar o tvojem popu!" prost Aljoška, celo čelo je bolelo no nagrbnil.

"Počaka", vendar me poslušaj! — Suhov se je oprl na koleno. "V Poloniji, v naši župniji, ni bogatejšega človeka od popa. Kadar nas, recimo, pokličejo, da bi napravili streho, jemljemo po petinredstot rubljev dnevno, popu pa dajemo — sto rubljev. Vendar niti ne trenem. On, polomskijski pop, plačuje alimente trem ženskam in trem mestih, s četrto pa živi v družini. Tudi okrožni arhijerej je na njegovi strani: naš pop mu mastno plačuje. Vse druge pope pa — kolikor so jih posali, izrine, z nikomere čemu delati..."

"Čemu mi pripoveduješ o popu? Pravoslavna cerkev se je odredila evangelija, zato ker njihova vera ni trdna."

Suhov je mirno kadil in opazoval Aljoško, kako se razburja.

"Aljoška", mu je odmaknil roko in mu puhniti dim naravnost v obraz. — "Nisem proti bogu, razumeš? Rad verujem v boga. Le v peklu in raj ne verujem. Čemu nas smatrate za bedake — in nam obljubljate raj in peklo? Tako, to mi ni všeč."

Suhov je spet legel na hrbet, pepel otrasa pri glavi previdno med posteljo in oknom — da bi ne osmolil kapitanovih reči. Zamisljen je in ne siši Aljoškovega gozbojanja.

"Nasploh pa", je sklenil, "če moliš ali ne moliš, roka ti ne skrajšajo. Lepo boš odsejal svoje, od zvonjenja do zvonjenja."

"In prav zaradi tega je treba moliti", se je zgrozil Aljoška. "Kaj bi s svobodo? Na svobodi bo še poslednji delček tvoje vere prerasel plevel! Veseli se, ker si na prisilnem delu! Tukaj imaš dovolj časa, da lahko premišljuješ o duši. Takole je govoril apostol Pavel: 'Čemu jočete in žalostite moje srce? Nočem biti samo suženj, pripravljem sem tudi umreti za ime gospoda Jezusa!'

Suhov je molče strmel v strop. Zdal se sam ni več vedel, če je ali ni želel svobodo. Spočetka je hrepenel po njej in je

EN DAN IVANA DENISOVIČA

a. solženicin

Suhov je obrnil glavo k oknu, Aljoška na istem ležišču, ločen od Suhova s preprogo, pa narobe: tako, da je detežen svetlobe žarnice. Spet prebira evangelije.

Svetilka ni daleč od njiju, tako lahko čita, dovolj svetlo je, da je mogoče tudi šivati.

Aljoška je slišal, kako se je Suhov glasno zahvalil bogu in se obrnil.

"Ivan Denisovič, vaša duša želi k bogu, pomoliti hoče. Čemu ji ne dovolite?"

Suhov je postrani pogledal Aljoško. Tople oči ima, podobne dvema svečam. Potem je vzdihnil.

"Zato, Aljoška, zato, ker te molitve, podobne prošnjam, ali sploh prispejo tja, kamor so namenjene, ali pa — 'prošnja je zavrnjena!'"

Pred stabno barako so štiri skrinjice, vse zapечатene, opolnomočenec jih enkrat mesečno izprazni. Mnogi mečejo v te skrinjice prošnje. Čakajo, štejejo dneve: še dva meseca, še en mesec — in odgovor bo tukaj.

Njega pa ni. Ali pa: »zavrnjeno!«

"Zato, Ivan Denisčik, ker ste premalo molili, slabo, brez iskrenosti, zato se tudi niso izpolnile vaše molitve. Molitev mora biti trdna! In če boste verovali, boste lahko rekli 'gori — premakni se, gor! In gora se bo premaknila!'"

Suhov se je nasmehnil in si zvil še eno cigareto. Prižgal jo je pri Estoncu.

"Ne otepaš prazne slame, Aljoška! Še nikdar nisem videl, da bi gore hodile. Sicer pa je res, da gora še nikdar nisem videl. In ko ste vi na Kavkazu molili, ves vaš baptistični klub, mar se je kakšna gora zgnila?"

In tudi drugi nesrečniki: prav tako so molili k bogu, pa so bili komu napoti? Vsem po vrsti so naložili po petindvajset let. Zato, ker je zdaj takšen čas: vsem po isti meri — petindvajset let.

"Toda za to nismo molili, Denisčik", ga prepričuje Aljoška.

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6-II. TELEFON 93-908
letna 1800 lit, polletna 950 lit, celoletna 6400 lit — FLR — v tednu
Stritarjeva ulica 3-I, telef. 21-228, tekoči račun pri Narodni banki v

IN 94-438 — Pošta: predaj 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ul. S. Petliot 1-II, telef. 33-332 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANKIŠKA 8, 20
20 din, mesečno 420 din — Nedeljske: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Zbirništvo
Ljubljani 600-14 603-86 — OGLASNI: Cene oglasov: Za vsak vrst v štirin enega stoipa: trgovski 100, finančno-upravni 150, osmrtnice 120 lit.

Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst

let. št. 97-438 — NAROČNINA: mesečna 650 lit — Vnaprej: četrt
tržaškega tiska 11-8374 — Za FLR: ADITI, DZS, Ljubljana.
Mau oglas 30 lit beseda — Vsi oglasni se naročajo pri upravi.

KONEC